

# Školský vzdelávací program pre 4.ročník hudobného odboru prvej časti

## I. stupňa základného štúdia.

### Predmet : Spev

<b>Názov predmetu</b>	Spev
<b>Časový rozsah</b>	1, 5 hodiny týždenne
<b>Učebný plán</b>	č.7
<b>Ročník</b>	štvrtý
<b>Názov ŠVP</b>	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
<b>Názov ŠkVP</b>	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce - Iskrenie talentov
<b>Stupeň vzdelania</b>	ISCED 1B – primárne umelecké vzdelávanie
<b>Dĺžka štúdia</b>	štyri roky
<b>Forma štúdia</b>	denná
<b>Vyučovacia jazyk</b>	slovenský
<b>Spracoval</b>	Mgr. Milena Bančejová
<b>Schválené</b>	27. júna 2014

#### **Charakteristika predmetu:**

Poslaním predmetu hlasovej výchovy a hlavného predmetu spev , je rozvíjať hudobné cítenie, vkus a kultivovaný spevácky prejav. Pestovať vzťah žiaka ku klasickému prejavu hlasovej kultúry. Smerovať žiaka k schopnosti samostatného štúdia, prehlbovať nadobudnuté schopnosti, vyvíjať kreativitu výberu skladieb. Začleňovať do komorných telies a pestovať tak harmonické cítenie a odbúravanie trémy častou koncertnou činnosťou . Pestovať hudobnú pamäť, využívať ťažšie hlasové cvičenia podporujúce hlasový rozsah .

#### **Ciele vyučovacieho procesu:**

**Všeobecné:** Pestovať prirodzený , nenásilný spev s použitím správneho dýchania a využitia hlasových registrov . Rozširovať rozsah a prehlbovať vedomosti o hlasových registroch .

**Špecifické:** Uplatňovať správne spevácke návyky .

Spolupráca s klaviristkou – žiak študuje skladbu s dorazom na presný zápis dodržiavaním predohry , medzihry a dohry piesne .

**Kognitívne** – uvedomene spievať , pracovať s textom , poznávať diela rôznych období a rôznych spôsobov spevu , porovnávať štýly .

**Socio-afektívne** – pracovať s výrazom a mimikou tvare , pracovať so zrkadlom a sledovať vlastný prejav .

**Psycho-motorické** – správny postoj počas spevu ,pozorovať držanie tela pred zrkadlom a pestovať tak príjemné pôsobenie speváka počas prednesu piesne .Podporovať správne

návyky otvárania úst , uvoľnenia brady , ktoré žiak pestuje sebazpozorovaním . kontakt s publikom a pocitmi ktoré sprevádzajú verejne vystúpenie .

Správne dýchanie, precvičovanie rebrovo – bránicového vdychu. Viest' žiaka v uvoľneniu a dobrému pocitu počas spevu v triede i na verejných vystúpeniach .

## **Výchovné a vzdelávacie stratégie:**

### **1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti**

Vo vyučovacom predmete SPEV využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré smerujú k tomu aby žiaci vedeli:

- zaspievať pieseň na verejných vystúpeniach
- vyjadrovať sa súvisle prostredníctvom verbálnej a non verbálnej komunikácie, výstižne a kultivovane primerane svojmu veku,
- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi.
- vedieť hodnotiť vlastný výkon i výkon iných interpretov

### **2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia**

Pri tejto kľúčovej kompetencie výučba smeruje k tomu, aby žiaci mali:

- schopnosť používať modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (projekty, vystúpenia, koncerty, výchovné koncerty, súťaže),
- schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov

### **3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie( digitálnych technológií)**

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- samostatne vyhľadávať a efektívne využívať učebné a informatívne zdroje z internetu. Za týmto účelom má každý žiak prístup k internetu a wifi pripojeniu v budove ZUŠ. V budúcnosti škola zabezpečí interaktívnu tabuľu, čo poslúži ako motivácia a rozvíjanie záujmu žiakov o spoznanie nových spôsobov učenia sa,
- využívať digitálne spracovanie hudby, elektronické hudobné nástroje, edukačné hudobné programy – porovnávanie interpretácie piesne , árie v podaní rôznych spevákov .

### **4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa**

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- efektívne si osvojiť poznatky a študijné návyky,
- zhodnotiť svoj pokrok, akceptovať spätnú väzbu a uvedomiť si svoje rozvojové možnosti
- pracovať trpezlivo a vytrvalo ísť za svojim cieľom
- pestovať pevnú vôľu

### **5. Spôsobilosť riešiť problémy**

Vo vyučovacom predmete spev využívame pre utváranie a rozvíjanie tejto

kľúčovej kompetencie výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- vyjadriť alebo formulovať problém, ktorý sa objaví pri ich hudobnom vzdelávaní
- posudzovať riešenie daného vzdelávacieho problému (interpretačného alebo

- produktívneho) z hľadiska jeho správnosti, jednoznačnosti alebo efektívnosti a na základe týchto hľadísk prípadne porovnávať aj rôzne riešenia daného problému
- korigovať nesprávne riešenia problému
  - v hlasovej technike sa môžu objaviť viaceré problémy , ktoré si vyžadujú trpezlivosť . Žiak môže preklenúť hlasové problémy – istý čas nespievať , nechá hlas oddychuť a zregenerovať .
  - Zvládať trému počas vystúpenia .

### 6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- vytvárať si pozitívny seba obraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a seba rozvoj
- uvedomovať si vlastné potreby a aktívne využívať svoje možnosti
- uvedomovať si svoje silné a slabé stránky ako svoje tvorivé rozvojové možnosti

### 7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli a vedeli :

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektovať vkus iných ľudí a primerane veku dokázať vyjadriť svoj názor,
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),

### Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy, postupy a formy práce:

#### Metódy:

- motivačné (rozprávanie, spevácky vzor a jeho postoj k danej skladbe rozhovor, demonštrácia, výzva, pochvala, povzbudenie, kritika);
- expozičné (rozprávanie, opis, vysvetľovanie, rozhovor, dramatizácia);
- demonštračné (priama alebo sprostredkovaná demonštrácia hudobného diela);
- metódy mimovoľného učenia – imitácia – napodobňovanie činností, preberanie názorov, postojov, sledovanie interpretov , porovnávanie speváckych výkonov .
- fixačné (opakovanie a upevňovanie učiva);
- diagnostické (hodnotenie, kontrola), usporiadanie koncertu .
- metódy individuálneho prístupu- podľa veku s dorazom na fakt mutácie .

**Formy:** vyučovacia hodina, názorná demonštrácia učiteľom, využitie audiovizuálnych didaktických pomôcok, návšteva koncertu, individuálna práca, počúvanie hudby, spoločné muzicírovanie, domáca príprava, individuálna práca na vyučovacej hodine.

Koncert – povzbudzovať žiaka k verejným vystúpeniam , k pozitívnym pocitom .

Učebné zdroje:

Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové a výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Príloha č. 1	CD, DVD, VIDEO, metronóm, PC	notový materiál, nahrávky, klavír, zrkadlo	Internet, knižnica, Webová stránka ZUŠ, archív nôt a CD

OBSAH VZDELÁVANIA

Tematický celok	Obsahový štandard	Kompetencie	Výkonový štandard (výstup)
<p>Základy hlasovej techniky</p> <p>Aký obraz nám sprostredkúva Ľudova pieseň</p> <p>Rozdiely v speve – Ľudova pieseň a umelá .</p> <p>Krása klasického spevu v štýlových obdobiach .</p>	<p>Cvičenia na mäkké nasadenie tonu a spev plynulej kantilény . Vyrovnávanie hlasového rozsahu podľa individuálnych schopností žiaka .Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie – voix mixt .Nácvik reberno . bránicového dýchania . Rozširovanie a vyrovnávanie hlasového rozsahu</p> <p>Ľudové piesne v úpravách skladateľov . Umelé piesne slovenských skladateľov . Spoznávať piesne skladateľov iných národností , prízvukovať ich mena a tak vytvárať medzi predmetové vzťahy s HN – vedieť zadeliť skladateľa do obdobia . V hlasových rozcvičkách využívame legato a staccato v rozsahu od c1 – g2.Výberať repertoár odlišného charakteru . Spoznávanie chýb a chorôb hlasu ktoré plynú z nesprávneho spôsobu spievania</p>	<p>Učiť žiaka – správne nasadenie tonu , viazanie tónov , a využitie vox mixtu , tony posadne na správnom dýchaní . Roširovať hlasový rozsah podľa individuálnych schopností žiaka . Vyberať pestrý spevácky repertoár s rôznymi náladami . Správnu technikou využívať hlasový fond k rozširovaniu rozsahu .</p> <p>Intonovať správne , rytmicky presne s dôrazom na text , frázovanie , ovládať správne dýchanie , výslovnosť a nenásilné tvoriť ton . Intonovať piesne vo vyšších polohách s použitím hlavového tonu . Intonácia staccato ma pre hudobný výraz veľký význam. Každý ton sa spieva zvlášť , krátko s malým akcentom . Pomocou výdychového svalstva a prezývaného výdychového prúdu . žiak pracuje na výraze tak , že používa ako pomôcku zrkadlo , sleduje svoju mimiku a snaží sa precítiť a poslucháčovu podať i hereckú stránku piesne . Vyvaruje sa chybám ako sú – krčenie čela , zdvíhanie</p>	<p>Žiak ovláda mäkké nasadenie tonu . Ovláda plynulý prednes kantilény .Tvorbu opretého tonu na bránci</p> <p><input type="checkbox"/> prirodzene frázuje s použitím dynamických a agogických výrazových prostriedkov,</p> <p><input type="checkbox"/> vedome tvorí staccato a legato. pri spievaní preukazujú schopnosť zvukovo vyrovnávať vokály v celom svojom hlasovom rozsahu,</p> <p><input type="checkbox"/> orientujú sa v notovom zápise speváckych partov,</p> <p><input type="checkbox"/> chápu textový obsah prednesených skladieb</p> <p><input type="checkbox"/> samostatne pracujú s notovým materiálom.</p> <p>Žiak vie zaspievať pieseň intonačne čisto ,</p>

	<p>Spev z listu pomocou oporných piesni , pomocou Solmizácie . Práca so zrkadlom , sledovanie otvorenia Úst a mimiky tvare počas spevu .</p>	<p>krku vo vyšších polohách . Snaží sa počas spevu vyzerat' prijemne a vyžarovat' pozitívnu energiu .</p>	<p>rytmicky presne , artikulačne zreteľné , výrazovo precítené . Využíva tony posadene na dychu .</p> <p>- v priebehu školského roka 2-krát verejne vystúpiť( v rámci triednych koncertov)</p> <p>- na absolventskej komisionálnej skúške žiak zaspieva 2 ľudové piesne , 2 umelé piesne rôzneho charakteru naspamäť, s klavírnym sprievodom a výrazom .</p>
--	--	---	--

### Medzipredmetové vzťahy:

- Aplikovať teoretické poznatky z hudobnej náuky.
- Zborový spev, obl . klavír , hudobná náuka, komorný spev – dueta ...

### Príloha č. 1

Smutná – Vlková – Hlasová výchova

B.CHladkova , D. SPILKA – Prvé kroky – metodická príručka

P. Lochman – Chyby Hlasové techniky a jejich náprava

Doc. Imrich Godín, Dr. Michal Paľovčík – Didaktická technika

CD, DVD, internet – sledovanie rôznych interpretov , porovnávanie spevákovej techniky a inšpirácia u každého jednotlivca .

Materiálová a výučbová príprava – notová, literatúra – neustále obohacovanie notovej literatúry , spoznávanie nových skladieb , nebrániť sa ani skladám od súčasných skladateľov

5 zväzkov M. Schneider Trnavský – Slovenské národné piesne

A. Korinská - Piesne pre výchovu spevákov

J.Krčmeryova – Piesne piatich storočí

V. F. Bystrý – 1000 slovenských piesni

D. Kardoš – Piesne o láske

H. Repassyova – M.šimko – Mladým spevákom

F. Kafenda – Piesne

Odporúčanie – Počas štúdia spolupracovať s pedagógmi Konzervatórií a konzultovať pedagogické postupy.

## PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent 1. časti I. stupňa základného štúdia spev spoľahlivo ovláda základné spevácke návyky a výrazové prostriedky a dokáže ich vedome využívať pri interpretácii piesní. Orientuje sa v notovom zápise a zvláda samostatnú prípravu.

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej výchovy. Poznajú hudobnú abecedu, terminológiu a gramotnosť. Podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

Absolventi sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby. Ovládajú techniku umeleckej interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu na konci programu primárneho umeleckého vzdelania, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa, pre zapojenie sa do pracovného procesu. Rozvíjaním kľúčových spôsobilostí v životnom kontexte obsahu predmetov je tvorený model absolventa programu primárneho stupňa umeleckého vzdelania.

Na záverečnej komisionálnej skúške žiak zaspieva – 2 ľudové piesne , 2 umelé piesne spamäti so sprievodom klavíra .

### **Kritéria hodnotenia absolventskej skúšky:**

**Výborný** - plynulý spev naspamäť, v požadovanom tempe, rytme, technicky vyrovnaný, vyjadrenie obsahu skladieb, dodržanie štýlovej interpretácie, náročnosť programu zodpovedá učebným osnovám

**Chválitebný** - plynulý spev v primeranom tempe, priblíženie sa obsahovému a štýlovému vyjadreniu skladby, spev naspamäť nie podmienkou, náročnosť skladieb zodpovedá učebným osnovám, alebo časť repertoáru je menej náročná

**Uspokojivý** - spev z nôt bez primeraného obsahu, štýlu, tempa, náročnosť skladieb nezodpovedá učebným osnovám

**Neuspokojivý** –spev z nôt, nedodržanie notového a rytmického zápisu, neúplná spev skladieb alebo len časť skladby, program nezodpovedá učebným osnovám